

**PERUSOPETUKSEN ILTAPÄIVÄTOIMINNAN
TOIMINTASUUNNITELMA
1.3.2023 –**

ROVANIEMEN KAUPUNGIN SIVISTYSLAUTAKUNTA 23.2.2023/

§

Sisältö

1. Iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat	3
1.1 Toimintaa ohjaavat linjaukset	3
2. Toiminnan tavoitteet	3
3. Toiminnan järjestämisen periaatteet	5
3.1 Toiminnan laajuus ja toiminnan tuottajat	5
3.2 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet	1
3.3 Toiminta-aika ja – maksut sekä irtisanominen	2
3.4 Toiminnan sisältö.....	2
3.5 Tiedottaminen	3
3.6 Iltapäivätoiminnan henkilöstö.....	3
3.7 Kulkeminen ja kuljetukset	4
3.8 Vakuutukset	4
3.9 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma	4
4. Tukea tarvitsevat lapset iltapäivätoiminnassa.....	4
4.1 Iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana	5
4.2 Yhteistyö toiminnan järjestämisessä.....	5
5. Iltapäivätoiminnan yhteistyö ja tiedonkulku.....	6
6. Toiminnan seuranta ja arviointi	7

Rovaniemen kaupunki
Sivistyspalvelut / Iltapäivätoiminta
PL 1009
96101 Rovaniemi
Käyntiosoite: Kairatie 75 D, 1.krs

palveluohjaajat
Mervi Pöykiöniemi, Henna Sepplä
puh. (016) 322 6600
varhaiskasvatus.palveluohjaus@rovaniemi.fi

1. Iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat

Iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Kunta päättää toiminnan järjestämisen tavasta, laajuudesta ja toiminnasta perittävistä maksuista. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet, joiden mukaisesti toiminta tulee järjestää.

Iltapäivätoiminta pohjautuu perusopetuksen arvoihin, joita ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista. Toiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvu-ympäristön tarjoaminen lapselle.

1.1 Toimintaa ohjaavat linjaukset

Iltapäivätoiminnalla vähennetään lasten koulupäivän jälkeistä yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ja ohjausta. Toimintaympäristöt ovat turvallisia ja ryhmissä puututaan aktiivisesti ongelmatilanteisiin, jotta kaikki osallistujat viihtyisivät iltapäivätoiminnassa ja kokisivat olonsa turvalliseksi. Ryhmässä toimiminen ja toiminnassa saatavat onnistumisen kokemukset vahvistavat lasten itseluottamusta ja kehittävät vuorovaikutustaitoja.

Iltapäivätoimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja se sijoittuu lapsen vapaa-aikaan. Tämä näkyy myös toiminnan sisällöissä, joissa tavoitteena on tarjota lapsille monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa mahdollisuus omaehtoiseen toimintaan ja rauhoittumiseen. Toiminta on ryhmätoimintaa, ja ryhmää ohjaavat säännöt ja arvot muovaavat osaltaan lasten sosiaalista kasvua. Yhdessä sovittaviin sääntöihin kaikkien on helpompi sitoutua.

Lasten itsenäisyys lisääntyy kasvun myötä vähitellen, mutta lapset tarvitsevat vielä aikuisen turvaa, läsnäoloa ja ohjausta. Iltapäivätoiminnassa tulee olla riittävä määrä kelpoisuuden omaavia, osaavia ja ammattitaitoisia ohjaajia. Ohjaajien työsuhteiden pitkäkestoisuus edistää ihmissuhteiden pysyvyyttä, joka puolestaan lisää lasten turvallisuuden tunnetta ja ohjaajan mahdollisuutta tukea lasten kehitystä.

Toiminnassa on tavoitteena luoda avoin, rohkaiseva ja kiiretön ilmapiiri. Eri toimijoiden välisen moniammatillisen yhteistyön ja perheiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla on mahdollista lisätä tuntemusta lapsista ja auttaa heidän tarpeidensa tunnistamista sekä parantaa toiminnan laatua.

2. Toiminnan tavoitteet

Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukemisen lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on aina ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Iltapäivätoiminnan ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena

on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena. Kodin, koulun ja iltapäivätoiminnan toimiminen yhteisin tavoittein edellyttää luottamusta ja avointa keskustelua lasta koskevista asioista. Huoltaja on lapsensa asioiden asiantuntija, jonka antamien tietojen varassa muut tahot toimivat.

Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla.

Iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Toiminnassa on tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksyty omiana itsenään. Ryhmässä toimien opitaan sosiaalisen vuorovaikutuksen taitoja. Toiminnassa lasta ohjataan ilmaisemaan erilaisia tunteita ja oppimaan niiden säätelyä, erityisesti korostetaan onnistumisen iloa. Rohkaisemalla ja kiittämällä tuetaan lapsen itsetunnon kehitystä ja sitä, että lapsi oppii luottamaan omiin taitoihinsa. Lasten hyvinvointia tukevat myös iltapäivätoiminnassa tarjottava välipala sekä toimintaan oleellisesti kuuluvat ulkoilu ja fyysinen aktiivisuus.

Iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta.

Toiminnan eettisenä lähtökohdiana ovat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia, mutta tarvitsevat eettisessä ajattelussaan ja vuorovaikutustaidoissaan aikuisten ohjausta. Eettisessä kasvatuksessa ja yhdenvertaisuuden tukemisessa on tärkeää erityisesti aikuisten antama malli, ryhmän vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen.

Iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan

Iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Lasten kuuleminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa on tärkeää. Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ja saada kokemuksia osallisuudesta. Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Yhdessä sovittuihin ja hyväksytyihin sääntöihin sitoudutaan yleensä paremmin kuin aikuisen asettamiin rajoihin. Iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten omaa kieli- ja kulttuuritaustaa sekä elämäntapaa ja -arvoja.

Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittavaa tukea. Tämä edellyttää monialaista yhteistyötä iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken.

3. Toiminnan järjestämisen periaatteet

Rovaniemen kaupungissa järjestetään perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa Opetushallituksen 19.1.2011 vahvistamien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti. Perusteissa määritellään aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohdat, tavoitteet ja sisältö sekä toiminnan järjestäminen erityisopetuksessa mukana olevien oppilaiden osalta.

Rovaniemen kaupungin kouluissa järjestetään iltapäivätoimintaa jos kerhoon ilmoittautuu vähintään 7 lasta. Toiminnan järjestämistä koordinoi koulutuspalvelut. Iltapäivätoiminnan kokonaissuunnittelusta, organisoinnista ja kehittämisestä vastaa palveluohjaaja.

Kaupunki antaa toimijoille maksutta käyttöön tilat koulurakennuksista kerhotoiminnan järjestämiseksi. Lapin yliopiston harjoittelukoulu antaa kalustetut kerhotilat maksutta käyttöön kerhotoimijalle. Kaupunki vastaa omien tilojensa kalustamisesta. Tilapalvelu/koulupalvelukeskus vastaa siivouksesta niissä koulun tiloissa toimivissa kerhoissa, joissa koulu käyttää tiloja myös muuhun toimintaan. Kaikkien kerhojen osalta toimijat vastaavat kerhotilojen riittävästä siisteydestä ja hygieniasta.

Palveluohjaaja vastaa ohjaajille järjestettävien yhteisten koulutusten järjestämisestä, toiminnan tilastoinnista ja raportoinnista, arvioinnin organisoinnista sekä tiedottamisesta. Ohjaajien tulee osallistua järjestettäviin koulutuksiin. Kaupunki vastaa iltapäivätoimintaan osallistuville yhteisesti järjestettävien tapahtumien kustannuksista, tapahtumien käytännön järjestelyistä vastaa koordinaattori.

Rovaniemen kaupunki saa toimintaan valtionosuutta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti. Rovaniemen kaupunki avustaa toimijoita sopimuskausittain sovittavalla ja toimijasopimuksissa määritellyllä summalla, jonka käytöstä järjestöjen on annettava kerran vuodessa tilintarkastajan ja Rovaniemen seurakunnan osalta hallintojohtajan vahvistama selvitys. Kerhotoimijat vastaavat lasten välipalojen sekä toiminta- ja askartelutarvikkeiden hankinnasta.

3.1 Toiminnan laajuus ja toiminnan tuottajat

Iltapäivätoimintaa järjestetään lain edellyttämällä tavalla peruskoulun 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä erityisen tuen piirissä oleville 1.-3. luokkien oppilaille. Iltapäivätoiminta aloitetaan, mikäli kerhoon ilmoittautuu vähintään 7 lasta. Mikäli kerhopaikkaa ei pystytä tarjoamaan kaikille toimintaan hakeneille, on etusija kerhopaikkaan ensimmäisen vuosiluokan oppilailla.

Toimintaa järjestetään joko koulun tiloissa tai koulun läheisyydessä sijaitsevilla muissa tiloissa. Rovaniemen kaupungissa on järjestetty iltapäivätoimintaa seuraavilla kouluilla:

Hirvaan koulu
Korkalovaaran peruskoulu
Koskenkylän koulu
Lapin yliopiston harjoittelukoulu
Muurolan peruskoulu
Nivavaaran koulu
Ounasjoen peruskoulu
Ounasrinteen koulu

Ounasvaaran peruskoulu
Rantavitikan peruskoulu
Rovaniemen Steinerkoulu
Saaren koulu
Syväsenvaaran koulu
Vaaranlammen koulu
Viirinkankaan koulu
Ylikylän peruskoulu

Toimintaa voidaan järjestää myös muilla kouluilla, mikäli toimintaan ilmoittautuu riittävä määrä lapsia. Kaupunki valvoo, että toiminta järjestetään riittävässä, tarkoituksenmukaisissa ja turvallisissa tiloissa

Rovaniemen kaupungin iltapäivätoiminnan tuottavat: Rovaniemen seurakunta, Rovalan Nuoret ry., Rovaniemen 4H-yhdistys ry., ja Rovaniemen Steinerkasvatus ry. sekä Rovaniemen Kristillinen koulu. Pienissä kouluissa toimintaa voidaan järjestää myös yhteistyössä päivähoidon tai koulun kanssa.

Koululaisten iltapäivätoiminta varhaiskasvatuksen yksiköissä

Varhaiskasvatuksen yksiköissä järjestettävä iltapäivätoiminta rinnastetaan kouluilla järjestettävään iltapäivätoimintaan iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman mukaisesti. Toimintaa säätelee perusopetuslain luku 8 a.

Iltapäivätoimintaa voidaan järjestää varhaiskasvatuksen yksikössä, mikäli yksikön lapsimäärä ja henkilöstöresurssit sen mahdollistavat eikä koululla järjestetä iltapäivätoimintaa (pienet koulut). Iltapäivätoiminta noudattaa koulujen toiminta-aikoja, eikä toimintaa järjestetä loma-aikoina. Järjestämispaikka määräytyy lapsen koulupaikan mukaisesti ja huoltajat vastaavat lapsen kuljettamisesta.

Iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivän päättymisestä klo 17 saakka. Mikäli lapsi tarvitsee varhaiskasvatusyksikössä järjestävässä iltapäivätoiminnassa paikan myös aamuisin, laskutetaan siitä erikseen. Aamutoimintaa järjestetään vain perustellusta syystä. Iltapäivätoiminnan maksu määritellään iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmassa. Iltapäivätoiminnan hakemus ja päätös iltapäivätoiminnasta tehdään varhaiskasvatus- palveluiden asiakastietojärjestelmässä.

3.2 Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Iltapäivätoiminnasta ja siihen hakemisesta tiedotetaan koulutulokkaille sekä iltapäivätoiminnassa oleville 1. luokan ja erityisopetuksen 1.-2.- luokkien oppilaille. Haku tapahtuu sähköisesti Rovaniemen varhaiskasvatuksen sähköisen asioinnin kautta. Päätöksen iltapäivätoimintaan ottamisesta tekee palveluohjaaja. Päätökset ovat luettavissa varhaiskasvatuksen sähköisessä asiointissa. Päätös on luettavissa mobiilivarmanteella tai pankkitunnusten avulla.

Lapset otetaan toimintaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Lisäksi huomioidaan huoltajan hakemuksessa ilmoittamat perusteet. Mikäli paikkaa ei pystytä tarjoamaan kaikille toimintaan hakeneille, on etusija toimintapaikkaan ensimmäisen vuosiluokan oppilaille. Ensimmäisen vuosiluokan oppilaiden päätökset iltapäivätoimintaan ottamisesta tehdään 30.4. mennessä ja toisen vuosiluokan oppilaiden päätökset 15.6. mennessä. Kielteisen päätöksen saaneet voivat halutessaan ilmoittautua jonottamaan mahdollisesti myöhemmin vapautuvaa iltapäivätoiminnan paikkaa.

Iltapäivätoiminnan paikkaa voi hakea myös lukuvuoden aikana.

3.3 Toiminta-aika ja -maksut sekä irtisanominen

Lukuvuoden aloitusta edeltävänä päivänä järjestetään iltapäivätoimintapaikoissa Avoimet ovet – tapahtuma. Tällöin toimintaan tulevat lapset ja heidän huoltajansa voivat rauhassa tutustua tulevaan kerhopaikkaan ja sen ohjaajiin

Iltapäivätoimintaa järjestetään lukuvuoden koulupäivien aikana klo 11 - 17 välisenä aikana. Iltapäivätoiminnan maksu on 100 euroa kuukaudessa. Jos lapsi ei sairauden vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua toimintaan yli 10 päivänä, maksusta peritään puolet. Maksua ei peritä, jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei peritä muita maksuja.

Toimintamaksut perii kuukausittain toiminnan tuottaja.

Iltapäivätoiminnan maksujen alentamisesta ja maksuvapautuksesta päättää palveluohjaaja, hakemukset liitteineen tulee toimittaa Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluohjaukseen. Maksuvapautuksia ei myönnetä takautuvasti, vaan maksun alennus tai maksuvapautus myönnetään sen kuukauden alusta jolloin hakemus on tullut palveluohjaajalle.

Iltapäivätoimintapaikan irtisanomisaika on yksi (1) kalenterikuukausi ja kerhosuhde päättyy aina kuukauden loppuun. Irtisanominen tulee tehdä palveluohjaajalle, (varhaiskasvatus.palveluohjaus@rovaniemi.fi), ilmoittaminen kerhoon ei riitä. Jos toiminnasta halutaan jäädä pois esim. helmikuun 1. päivästä alkaen, tulee irtisanominen tehdä joulukuun viimeiseen päivään mennessä.

3.4 Toiminnan sisältö

Iltapäivätoiminta tarjoaa lapsille mahdollisuuden omaehtoiseen ja ohjattuun toimintaan. Toiminnan sisältöihin vaikuttavat ohjaajien omat vahvuudet sekä toimijoiden sisällölliset painotukset.

Toiminnan toimipaikkakohtaisesta sisällöstä ja sen toteutuksen suunnittelusta vastaavat palveluntuottajat. Toiminnan sisällön suunnittelussa huomioidaan seuraavat sisällölliset kokonaisuudet:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Toiminnan suunnittelussa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon lasten omat toiveet.

Halutessaan lapsi voi tehdä iltapäivätoiminnassa ollessaan koulutehtävät.

Ohjaajilla ei ole velvoitetta ohjata tai neuvoa lasta kotitehtävien tekemisessä.

Vastuu lapsen koulunkäynnistä ja koulutehtävien suorittamisesta on aina huoltajilla.

Iltapäivätoiminnassa olevat lapset voivat halutessaan osallistua myös koulun omaan kerhotoimintaan, mikäli sitä järjestetään.

3.5 Tiedottaminen

Iltapäivätoimintaa koskevasta yhteisestä tiedottamisesta vastaa palveluohjaaja. Toimintapaikkakohtaisesta tiedottamisesta vastaavat toiminnan tuottajat. Iltapäivätoiminnalla on sivut Rovaniemen kaupungin internetsivuston yhteydessä: www.rovaniemi.fi >> koulutus ja varhaiskasvatus >> perusopetus >> iltapäivätoiminta. Sivustolla ovat iltapäivätoiminnan keskeiset tiedot: Rovaniemen kaupungin iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma, tulostettavat hakulomakkeet sekä iltapäivätoiminnan käytännön tuottajien ja toimintapaikkojen yhteystiedot.

3.6 Iltapäivätoiminnan henkilöstö

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998) johon on lisätty säännös aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimuksista (115/2004 9a§). Asetuksen mukaan kelpoinen on henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana. Rovaniemen seurakunnan iltapäivätoiminnan ohjaajat ovat koulutukseltaan lastenohjaajia, järjestötoimijoiden ohjaajat ovat suorittaneet koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan ammattitutkinnon tai vastaavan tutkinnon.

Toimijoilta edellytetään, että iltapäiväkerhoissa on ohjaaja 14 lasta kohden. Minimiosallistujamäärällä (7 lasta) käynnistyvä kerho voi toimia yhdellä ohjaajalla. Toimijoiden tulee huolehtia siitä, että käytettävissä on riittävästi sijaisresursseja. Toimijat pyrkivät ohjaajien vakinaistamiseen ja huolehtivat siitä, että ohjaajilla on asetuksen mukainen pätevyys. Ohjaajien perehdyttämisestä vastaavat iltapäivätoiminnan tuottajat ja palveluohjaaja.

Iltapäivätoiminnan tuottajat vastaavat työnantajavelvoitteista ja huolehtivat, että työyhteisössä noudatetaan salassapitosäännöstä. Iltapäivätoiminnan ohjaajina työskentelevien tulee esittää työnantajalle lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä säädetyn lain (504/2002) mukainen todistus.

3.7 Kulkeminen ja kuljetukset

Iltapäivätoiminnan tilat sijaitsevat koulujen yhteydessä tai koulun läheisyydessä sijaitsevilla tiloilla. Lukuvuoden alussa ohjaajat noutavat lapset koulun tiloista ja harjoittelevat heidän kanssaan turvallisen reitin iltapäivätoiminnan tiloihin.

Tavoitteena on, että lapset kulkevat myöhemmin itsenäisesti koululta iltapäivätoimintaan.

Iltapäivätoimintaan osallistuvat lapset voivat käyttää koulukuljetuksia, mikäli he ovat siihen kunnan koulukuljetusperiaatteiden mukaan oikeutettuja. Iltapäivätoimintaan osallistuville ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Lapsi voi saada kuljetuksen kotoa kouluun ja koulusta kotiin tai iltapäiväkerhoon. Kun lapsi käyttää kotimatkaansa koskevan kuljetusoikeuden iltapäivätoimintaan mennessä, tulee huoltajan huolehtia hänen matkastaan iltapäivätoiminnasta kotiin.

3.8 Vakuutukset

Koulupäivän, iltapäivätoimintaan osallistumisen ja näihin liittyvien matkojen aikana lapset ovat vakuutettuina kaupungin vapaaehtoisen ryhmätapaturmavakuutuksen kautta. Vakuutus korvaa julkisen terveydenhuollon piirissä syntyneet kulut. Lisäksi palvelun tuottajilla tulee olla voimassaoleva toimintaa koskeva vakuutus. Tapaturman sattuessa iltapäivätoiminnan ohjaajat ilmoittavat huoltajille ja huolehtivat siitä että, tapaturmasta tehdään ilmoitus kaupungin vakuutusyhtiölle. Tapaturmailmoituksen voi kirjata koulusihteerin.

3.9 Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Kun iltapäivätoimintaa järjestetään koulun tiloissa, koskee koulun pelastussuunnitelma myös iltapäivätoimintaa. Toimijoilla tulee olla toimintaa koskeva turvallisuussuunnitelma.

Mikäli toimintaa järjestetään koulun ulkopuolisissa tiloissa, edellytetään toimijalta lain mukaisia turvallisuus- ja pelastussuunnitelmia.

4. Tukea tarvitsevat lapset iltapäivätoiminnassa

Iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtana ovat iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt myös silloin kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista. Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan mm. perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaantuntemusta. Tarvittaessa iltapäivätoiminta voi tehdä yhteistyötä koulun oppilashuollosta vastaavien henkilöiden (esim. koulukuraattori ja – psykologi) kanssa. Konsultaatiopyynnön voi tehdä siten, ettei henkilöiden nimiä mainita.

4.1 Iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus saada riittävää kasvun ja oppimisen tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Lain ja Opetushallituksen laatimien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti oppilaan saama tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Ne ovat laajuudeltaan ja kestoaltaan erilaisia tukiratkaisuja. Iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea.

Iltapäivätoimintaa itsessään voidaan pitää ennaltaehkäisevänä, yleisenä tukena, johon perusopetuksen 1. ja 2. vuosiluokan oppilailla sekä erityisen tuen piirissä olevilla 1.-3. luokkien oppilailla on mahdollisuus hakea.

Iltapäivätoiminta voi olla osa lapsen saamaa tehostettua tukea. Tällöin iltapäivätoiminnan toteuttaminen suunnitellaan monitoimijaisessa oppilashuollon yhteistyössä, yhdessä kodin, koulun ja iltapäivätoiminnan kanssa.

Erityistä tukea saavien oppilaiden iltapäivätoiminta järjestetään muun iltapäivätoiminnan yhteydessä. Kehitysvammalain mukaisesti järjestettävää iltapäivätoimintaa järjestetään erillisenä toimintana Rantavitikan ja Nivavaaran kouluilla.

4.2 Yhteistyö toiminnan järjestämisessä

Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää. Tehostetun tuen aikana käytettävä oppimissuunnitelma sekä erityiseen tukeen kuuluva henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat tarvittaessa sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa. Niissä voidaan kuvata, miten iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimintamallit tukevat oppilaan kehitystä. Tällä tavoin oppilaan päivästä muodostuu kasvatuksellinen kokonaisuus.

Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan huoltajan luvalla.

Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin.

Tehostettua tai erityistä tukea saavilla oppilailla voi kunnan päätösten mukaisesti olla oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen. Silloin kun kuljetukset järjestetään,

tulee huolehtia turvallisuudesta, vastuunjaosta ja kaikkien toimijoiden riittävästä ohjeistuksesta.

5. Iltapäivätoiminnan yhteistyö ja tiedonkulku

Iltapäivätoiminnan laadukkaan toteuttamisen edellytyksenä on kodin, koulun ja toiminnan toteuttajien välinen luottamuksellinen yhteistyö ja sujuva tiedonkulku.

Lasten turvallisuuden takaamiseksi kaikki iltapäivätoimintaa ja lasten kulkemista koskevat asiat tulee aina sopia ohjaajien ja huoltajien kesken. Toimintaa ja siihen osallistumista koskevista poikkeuksista ilmoitetaan aina ohjaajille eikä tietoa tule välittää lasten kautta. Lapsen poissaolosta voi ilmoittaa toimintapaikkaan tekstiviestillä.

Syyslukukaudella iltapäivätoimintaa käsitellään joko koulun vanhempainillassa tai kerhon omassa vanhempainillassa. Kotien kanssa pidetään yhteyttä osana päivittäistä toimintaa, lisäksi tiedon välittämiseen kodin ja iltapäivätoiminnan välillä käytetään puheluja, tekstiviestejä ja sähköpostia.

Toimintakaudella järjestetään kouluissa 1-2 tapaamista, johon osallistuvat koulun edustajat, kerhotoimija, ohjaajat ja palveluohjaaja. Tapaamisessa sovitaan yhteisistä toiminta- ja menettelytavoista, yhteistyöstä ja tiedottamisesta. Yhteistyötä syvennetään ja laajennetaan erityistä tukea tarvitsevien lasten osalta siten, että iltapäivätoiminta tukee lasten kasvua parhaalla mahdollisella tavalla. Koulu tiedottaa teemaviikoista, tapahtumista ja retkistä, jotta kerho voi ottaa ne huomioon omassa toiminnassaan. Kerhot tiedottavat omista teemapäivistä ja retkistä koululle ja kodeille.

Iltapäivätoiminnan tavoitteiden toteuttamiseksi järjestetään lukuvuoden aikana säännöllisesti toimijatapaamisia. Tapaamisissa seurataan toimintasuunnitelman toteutumista, suoritetaan itsearviointia ja käsitellään käytännön toiminnan järjestämistä. Palveluohjaaja vastaa toimijatapaamisten järjestämisestä. Toimijat järjestävät säännöllisesti omia ohjaajatapaamisia.

Iltapäivätoiminnan järjestäjät, ohjaajat ja/tai palveluohjaaja voivat kutsuttaessa osallistua koulun moniammatilliseen oppilashuoltotyöryhmään. Osallistumiseen tulee olla huoltajan antama suostumus..

Iltapäivätoiminnan järjestämisessä tehtävästä yhteistyöstä toisten palvelukeskusten ja yhteistyökumppaneiden kanssa vastaa palveluohjaaja.

Iltapäivätoiminnan henkilöstö ei saa sivullisille ilmaista lasta tai hänen huoltajaansa koskevia salassa pidettäviä tietoja tai luovuttaa salassa pidettäviä asiakirjoja. Tietojen ilmaiseminen ja asiakirjan luovuttaminen on mahdollista vain huoltajan yksilöidyn suostumuksen perusteella. Perusopetuksesta ja siihen liittyvästä oppilashuollosta vastaavat henkilöt voivat luovuttaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta vastaaville henkilöille toiminnan asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Jos lapsi siirtyy toisen opetuksen järjestäjän järjestämään aamu- ja iltapäivätoimintaan, aikaisemman järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opetuksen tai toiminnan järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.

6. Toiminnan seuranta ja arviointi

Iltapäivätoiminnan arvioinnin tarkoituksena on turvata aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteiden toteutuminen. Kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa toimintaa sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa. Lisäksi toimijat voivat tehdä kerhokohtaisia arviointeja. Kyselyistä saatuja palautteita hyödynnetään kehitettäessä toimintaa vastaamaan entistä paremmin lasten ja vanhempien toiveita.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintaa sääteleviä asiakirjoja

Laki Perusopetuslain muuttamisesta (1136/2003) tuli voimaan 1.8.2004, sillä lisättiin perusopetuslakiin (628/1998) luku 8 a, jossa säädetään koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Laissa säädetään aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja perusteista, järjestämisestä ja laajuudesta, arvioinnista, oikeudesta turvalliseen toimintaympäristöön ja opintososiaaliin etuihin, henkilöstöstä ja maksuista. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuudesta säädetään Valtioneuvoston asetuksella (115/2004).

Perusopetuslain muutoksella 8.12.2006 (1081/2006) säädettiin toiminnan järjestämisestä ja sen laajuutta sekä osallistumismaksuista.

[Finlex: Laki perusopetuslain muuttamisesta 1136/2003](#)

[Finlex: Ohjaajan kelpoisuus 115/2004](#)

[Finlex: Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 1137/2003](#)

[Finlex: Laki lasten kanssa työskentelvien rikostaustan selvittämisestä annetun lain muuttamisesta 1138/2003](#)

[Finlex: Laki perusopetuslain 48b ja 48f §:n muuttamisesta n:ro 1081/2006](#)

Edellä mainittujen lakien lisäksi iltapäivätoiminnan järjestämistä ohjaavat Opetushallituksen 19.1.20011 hyväksymät Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet, joita on noudatettava perusopetuslain 8 a luvun mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa 1.8.2011 alkaen toistaiseksi. Määräys on velvoittavana noudatettava, eli se sitoo koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestäviä kuntia. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 käsittelee aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen lähtökohtia, toiminnan tavoitteita, toiminnan sisältöä, tukea tarvitsevien lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä toiminnan järjestämistä, suunnittelua ja arviointia kunnassa.

[Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011](#)

Perusopetuksen aamu- ja/tai iltapäivätoimintaa järjestävien tahojen on noudatettava toiminnassaan kaikki yllä mainittuja asiakirjoja. Lisäksi toimintaa järjestävät tahot tekevät omat toimintasuunnitelmansa ja kukin yksittäinen ryhmä tekee vuosi- ja/tai kausisuunnitelmansa. Ryhmien ja toimintaa järjestävien tahojen suunnitelmia voi kysyä suoraan heiltä.

[Finlex: Laki perusopetuslain 48 f §:n muuttamisesta](#)

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa.

Maksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan.

ILTAPÄIVÄTOIMINTA

LAPSEN PARHAAKSI.

